

[Ragnhild Andersen.]

gennemføres; det ses jo alene deraf, at ministerens forslag har ganske samme ordlyd som det lovforslag, mit parti fremsatte både for et år og for flere år siden, og som også ligger på tingets bord i dag. Det er glædeligt, at ministeren er nået dertil, men beklageligt, at det skulle tage år, og jeg føler trang til i den anledning at give ministeren det gode råd i tide at indse, at de kommunistiske forslag er de rigtige, og i tide at gennemføre dem, således at rentemodtagere og andre ikke skal vente i årevis derpå. Pristalsreguleringen er kun og kan kun være et trinbræt på vejen til sikring af en tryk alderdom for de gamle og til sikring af en tålelig tilværelse, befriet for savn og økonomiske bekymringer, for de kronisk syge og invaliderne.

Lige fra arbejderbevægelsens barndom har alt, hvad der var sundt og stærkt i arbejderbevægelsen, kæmpet for en betrygende alderdomsforsorg for samfundets gamle. Ønsket om tryk i alderdommen er rejst af arbejderklassen, men må i dag siges at være forankret i hele det danske folk i dets demokratiske tankegang. Hver gang der i tidens løb er rettet anslag mod de gamles og invalidernes levevilkår, har det vakt harme og forbitrelse i hele folket. Det er jo endnu ikke glemt at Madsen-Mygdal i 1927 gennemførte en åben og direkte nedskæring af de gamles levevilkår, og hvilken harme det udløste i hele folket. Det skabte også skuffelse i befolkningen ikke mindst blandt aldersrentemodtagerne selv, da den høje rigsdag i 1946 forhøjede grænsen for opnåelse af aldersrente fra 60 til 65 år, idet kun de enligstillede kvinder beholdt retten til rente fra det 60. år. Selvom mennesker ønsker at forblive i produktionen højt op i årene, er det ikke sikkert, de kan få lov til det. Det er de ikke selv herre over, for det afhænger ganske af, om der er arbejde eller der ikke er arbejde, og i vanskelige tider som dem, vi gennemlever, bliver de gamle hastigt kasseret. Den unge arbejdskraft bliver i reglen foretrukket for den ældre, og ethvert menneske, som ikke har sikret sig pension — det må man jo sige om denne forsamling, at den har, og det er måske netop derfor, den taler et sådant sprog, som den gør i dag — står en dag med den kendsgerning for øjnene, at han skal leve af sin aldersrente. Det lader sig ikke gøre i dag, især på grund af prisudviklingen. På grund af prisudviklingen er renten nu så beskåret, at den må kaldes en sulterente. Det var „Ekstrabladet“, som for nogen tid siden skrev, at vore gamle dør af sult i hovedstaden. Med nogen forbavelse læste jeg et

par dage efter, da jeg havde tilladt mig at fremføre denne udtalelse i „Ekstrabladet“ fra denne talerstol, at „Ekstrabladet“ hånligt skrev på sin forside, at jeg skildrede „nøden i Danmark“. Nu var nøden i Danmark kommet i gåseøjne, så enten må dette blad ikke mene et ord af, hvad det skriver, eller også må den ene hånd ikke ane, hvad den anden gør.

Men nøden stiger i Danmark, enten så „Ekstrabladet“ mener ja eller nej, og især for dem, der er ringest stillet. Fra januar til juli i år steg pristallet med 20 points. Der var prisstigning på varer som sigtebrød, franskbrød, hvedemel, byggryn, havregryn, kartoffelmel, sukker, kaffe, margarine, ost, æg, sødmælk og kærnemælk, alle dagliglivets uundværlige næringsstoffer, og ligeledes steg prisen på kød, flæsk og pålæg, spegepølse, leverpostej, sæbe og vaskemidler, forsåling af fodtøj, transportudgifter til sporvogn, brændsel og meget andet. Siden da er husleje-forhøjelsen kommet til for de allerflestes vedkommende, for det er kun et lille fåtal af aldersrentemodtagere både i København og udover landet, der bor i de billige aldersrenteboliger. Med andre ord, fra januar til juli har prisstigningerne ganske udhulet de minimale beløb, som rentemodtagerne har om måneden til at holde hus med. Dette har betydet, at de gamles og invalidernes mad gennem disse måneder er kommet ned til det ringeste, man kan forestille sig. Det er ingen overdrivelse at sige, at talrige gamle i månedens sidste halvdel lever af mælk og havregryn eller mælk og rugbrød. Forestil Dem, ærede medlemmer, aldrig at kunne købe et lille stykke kød eller en skive pålæg at lægge på brødet. Forestil Dem, ærede medlemmer, aldrig at få smør på brødet, men altid kun margarine. Forestil Dem aldrig at kunne tage ud og besøge gamle venner og arbejdskammerater, fordi det koster omtrent et par kroner for mand og kone at tage med sporvogn til et andet sted i byen. Forestil Dem at skulle frabede sig at modtage noget besøg i hjemmet, fordi den mindste udgift af nogen art vælter budgettet. Det er jo sådan, vi tvinger vore gamle til at vegetere; en hvilken som helst uforudset udgift vælter budgettet.

Og sandelig, aldersrentemodtagerne har fået ekstraordinære, uforudsete udgifter i den tid, der er gået. For kort tid siden steg, som jeg nævnte før, reparation af fodtøj og fodtøjspriser, f. eks. er såler og hæle til herresko steget fra 12 kr. til 16—17 kr., altså næsten 5 kr., og for damesko er prisen for såler og hæle steget fra 9 kr. til ca. 12 kr. Ja, men det er jo katastrofale stigninger